Europos Parlamentas
2019-2024

Ekonomikos ir pinigų politikos komitetas

2023/2077(INI)

20.9.2023

PRANEŠIMO PROJEKTAS

Konkurencijos politika. 2023 m. metinė ataskaita
(2023/2077(INI))

Ekonomikos ir pinigų politikos komitetas

Pranešėja: Stéphanie Yon-Courtin

TURINYS

Psl.

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS 3

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

Konkurencijos politika. 2023 m. metinė ataskaita
(2023/2077(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 101–109 straipsnius,

– atsižvelgdamas į atitinkamas Komisijos taisykles, gaires, rezoliucijas, viešas konsultacijas, komunikatus ir kitus dokumentus konkurencijos klausimais,

– atsižvelgdamas į 2023 m. balandžio 4 d. Komisijos 2022 m. konkurencijos politikos ataskaitą (COM(2023)0184) ir į prie jos pridėtą Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SWD(2023)0076),

– atsižvelgdamas į savo 2023 m. birželio 13 d. rezoliuciją „Konkurencijos politika. 2022 m. metinė ataskaita“[1],

– atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatą „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019)0640),

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2022 m. liepos 13 d. sprendimą byloje T-227/21[2],

– atsižvelgdamas į 2022 m. kovo 24 d. Komisijos komunikatą „Laikinoji valstybės pagalbos priemonių, skirtų ekonomikai remti krizės sąlygomis reaguojant į Rusijos agresiją prieš Ukrainą, sistema“[3],

– atsižvelgdamas į 2004 m. sausio 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (EB susijungimų reglamentas)[4],

– atsižvelgdamas į 2022 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/1925 dėl atvirų konkurencijai ir sąžiningų skaitmeninio sektoriaus rinkų, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos (ES) 2019/1937 ir (ES) 2020/1828 (Skaitmeninių rinkų aktas)[5],

– atsižvelgdamas į 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2019/1, kuria siekiama įgalinti valstybių narių konkurencijos institucijas, kad jos būtų veiksmingesnės vykdymo užtikrintojos, ir kuria užtikrinamas tinkamas vidaus rinkos veikimas[6],

---

[1] Priimti tekstai, P9_TA(2023)0227.
[2] 2022 m. liepos 13 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Ilumina, Inc. prieš Europos Komisiją*, T-227/21, ECLI:EU:T:2022:447.
[3] OL C 131 I, 2022 3 24, p. 1.
[4] OL L 24, 2004 1 29, p. 1.
[5] OL L 265, 2022 10 12, p. 1.
[6] OL L 11, 2019 1 14, p. 3.

– atsižvelgdamas į 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo[7],

– atsižvelgdamas į 2004 m. balandžio 7 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 773/2004 dėl bylų nagrinėjimo Komisijoje pagal Sutarties 81 ir 82 straipsnius tvarkos[8],

– atsižvelgdamas į 2022 m. vasario 18 d. Komisijos komunikatą „2022 m. valstybės pagalbos klimato ir aplinkos apsaugai ir energetikai gairės“[9],

– atsižvelgdamas į 2023 m. sausio 31 d. Komisijos komunikatą „Valstybės pagalbos plačiajuosčio ryšio tinklams gairės“[10],

– atsižvelgdamas į Komisijos pranešimo dėl atitinkamos rinkos apibrėžties Sąjungos konkurencijos teisėje projektą,

– atsižvelgdamas į 2022 m. gruodžio 1 d. Komisijos tarnybų darbo dokumentą „Viešųjų subsidijų, skirtų visuotinės ekonominės svarbos socialinėms ir sveikatos paslaugoms (VESP), taisyklių ir VESP *de minimis* reglamento vertinimas“ (SWD(2022)0388),

– atsižvelgdamas į tai, kad 2023 m. rugsėjo 1 d. įsigaliojo 2023 m. balandžio 20 d. priimtas priemonių rinkinys, kuriuo siekiama supaprastinti ir racionalizuoti tam tikrų susijungimų, dėl kurių nekyla konkurencijos problemų, peržiūros procedūras (C(2023)2400, C(2023)2401, C(2023)2402),

– atsižvelgdamas į 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/2560 dėl vidaus rinką iškraipančių užsienio subsidijų[11],

– atsižvelgdamas į Europos Komisijos Pirmininkės Ursulos von der Leyen 2023 m. pranešimą apie Sąjungos padėtį[12],

– atsižvelgdamas į 2023 m. rugsėjo 6 d. Komisijos sprendimą dėl prieigos valdytojo statuso suteikimo pagal Skaitmeninių rinkų aktą,

– atsižvelgdamas į 2023 m. balandžio 20 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2023/914, kuriuo įgyvendinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės ir panaikinamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 802/2004[13],

– atsižvelgdamas į 2023 m. sausio 23 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Europos Komisijos bendrą Europos deklaraciją dėl skaitmeninio dešimtmečio skaitmeninių teisių ir principų[14],

– atsižvelgdamas į 2023 m. liepos 4 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimą

[7] OL L 1, 2003 1 4, p. 1.
[8] OL L 123, 2004 4 27, p. 18.
[9] OL C 80, 2022 2 18, p. 1.
[10] OL C 36, 2023 1 31, p. 1.
[11] OL L 330, 2022 12 23, p. 1.
[12] https://state-of-the-union.ec.europa.eu/index_lt.
[13] OL L 119, 2023 5 5, p. 22.
[14] OL C 23, 2023 1 23, p. 1.

byloje C-252/21[15],

– atsižvelgdamas į 2023 m. gegužės 17 d. dokumentą „Konkurencijos GD gerosios patirties kodeksas siekiant skaidraus, įtraukaus ir greitesnio BEISP rengimo ir vertinimo“[16],

– atsižvelgdamas į 2004 m. balandžio 27 d. Komisijos pranešimą dėl neoficialių gairių, susijusių su naujais EB sutarties 81 ir 82 straipsnių taikymo klausimais, kurių kyla atskirose bylose (konsultaciniai raštai)[17],

– atsižvelgdamas į 2023 m. liepos 21 d. Komisijos komunikatą „Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio taikymo horizontaliesiems bendradarbiavimo susitarimams gairės“[18],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pranešimą (A9-0000/2023),

A. kadangi ES konkurencijos politika atlieka svarbų vaidmenį šalinant krizių padarinius, sudarant sąžiningas sąlygas, kuriomis skatinamos inovacijos, ir suteikiant vartotojams didesnį pasirinkimą;

B. kadangi konkurencijos politika galėtų padėti didinti vidaus rinkos atsparumą, taip pat pasiekti Europos žaliojo kurso ir skaitmeninės politikos kelrodžio tikslus;

C. kadangi tarptautiniai mainai ir bendradarbiavimas yra labai svarbūs siekiant pasauliniu mastu užtikrinti vienodas konkurencijos sąlygas ir koordinuotai įveikti dvejopos skaitmeninės ir žaliosios pertvarkos iššūkius;

Konkurencijos vaidmuo ir politinis atsakas į karą Ukrainoje, JAV infliacijos mažinimo aktas ir dėl COVID-19 pandemijos tebesitęsiantys iššūkiai

1. ragina Komisiją užtikrinti bendrosios rinkos vientisumą; primena, kad atsakas į JAV infliacijos mažinimo aktą turi būti ne tik didinama valstybės pagalba, bet ir atnaujinta konkurencijos sistema, pagal kurią įmonėms, investuojančioms ir sąžiningai konkuruojančioms Europoje, sudaromos sąlygos veikti sparčiai ir lanksčiai;

2. atkreipia dėmesį į laikinąją sistemą krizės ir pereinamojo laikotarpio sąlygomis, taip pat į atnaujintą valstybės pagalbos taisyklių sąvadą, kuriuo sudaromos sąlygos investuoti į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką; palankiai vertina 2023 m. atliekamą šios sistemos peržiūrą, siekiant nustatyti atitikties sąlygą ir išvengti lenktynių dėl subsidijų;

3. pabrėžia, kad siekiant įveikti naujus iššūkius reikės papildomų viešųjų ir privačiųjų investicijų; pabrėžia, kad Europos suverenumo fondas, finansuojamas papildomomis

[15] 2023 m. liepos 4 d. Teisingumo Teismo (didžiosios kolegijos) sprendimas. *Meta Platforms ir kiti*, C-252/21, ECLI:EU:C:2023:537.
[16] https://competition-policy.ec.europa.eu/system/files/2023-05/IPCEIs_DG_COMP_code_of_good_practices.pdf
[17] OL C 101, 2004 4 27, p. 78.
[18] OL C 259, 2023 7 21, p. 1.

naujomis lėšomis, padės spręsti vidaus rinkos susiskaidymo problemą, remti ES pramonės strategiją, mažinti mūsų pavojingą priklausomybę ir užtikrinti atvirą strateginį savarankiškumą;

4. ragina Komisiją išnagrinėti „šrinkfiacijos“ reiškinį ir jo padarinius rinkoms ir vartotojų gerovei;

5. pabrėžia bendriems Europos interesams svarbių projektų (BEISP) svarbą finansuojant didelius tarpvalstybinius projektus ir siekiant ES strateginių prioritetų, tačiau apgailestauja dėl to, kad pats procesas MVĮ yra pernelyg sudėtingas, o laiko sąnaudos per didelės; ragina Komisiją užtikrinti, kad visi pranešimai būtų pateikti ne vėliau kaip per šešis mėnesius;

Konkurencijos politikos vykdymo užtikrinimas ir pasaulinės tendencijos

6. palankiai vertina Komisijos pranešimą, kad ji pradės antisubsidijų tyrimą dėl Kinijos elektrinių transporto priemonių; pabrėžia, kad svarbu veiksmingai įgyvendinti Reglamentą (ES) 2022/2560 dėl užsienio subsidijų, siekiant užtikrinti galimo iškreipiamojo poveikio bendrajai rinkai švelninimą; atkreipia dėmesį į tai, kad trūksta išteklių, nes Komisijoje dirbančių darbuotojų – tik penki etato ekvivalentai;

7. ragina Komisiją modernizuoti viešojo pirkimo taisykles, kad jomis būtų padedama skatinti žaliąją ir skaitmeninę pramonę; ragina Komisiją atsižvelgti į viešojo pirkimo taisyklių tvarumo ir suverenumo kriterijus, kad būtų skatinama Europoje pagamintų prekių gamyba;

8. pabrėžia svarbų Europos konkurencijos tinklo (EKT) vaidmenį; ragina Komisiją siekti nuolatinio konstruktyvaus dialogo ir bendradarbiavimo tarptautiniu lygmeniu; pabrėžia, kad reikia stiprinti antimonopolinių taisyklių ir kitų sektorių reguliavimo institucijų, pvz., institucijų, sprendžiančių duomenų privatumo klausimus, bendradarbiavimą, kad būtų kontroliuojamas netinkamas įmonių naudojimasis duomenimis ir neleidžiama įmonėms naudotis vartotojų duomenimis siekiant įgyti nesąžiningą konkurencinį pranašumą;

Susijungimų kontrolė

9. pabrėžia, kaip svarbu, kad Komisija pagal EB susijungimų reglamento 22 straipsnį imtųsi ryžtingų veiksmų prieš vadinamuosius destrukcinius įsigijimus, apie kuriuos turi būti pranešama pagal Skaitmeninių rinkų aktą;

10. palankiai vertina Komisijos iniciatyvą persvarstyti savo pranešimą dėl atitinkamos rinkos apibrėžties ir laukia viešų konsultacijų rezultatų; pabrėžia, kad reikia laikytis dinamiškesnio požiūrio ir atsižvelgti į ilgalaikę viziją, apimančią pasaulinį aspektą ir galimą būsimą konkurenciją;

Antimonopolinė politika ir karteliai

11. ragina Komisiją patvirtinti papildomas laikinąsias priemones, kuriomis būtų sustabdyta bet kokia praktika, galinti daryti didelę žalą konkurencijai, visų pirma kiek tai susiję su dinamiškomis ir sparčiai besivystančiomis rinkomis, pvz., skaitmeninėmis rinkomis;

12. ragina Komisiją paspartinti antimonopolines procedūras ir nustatyti terminą antimonopolinėms byloms, kad būtų užtikrintas ES taisyklių veiksmingumas; pabrėžia, kad bendrovė „Spotify“ skundą prieš bendrovę „Apple“ pateikė 2019 m. ir kad nepaisant Komisijos pateikto prieštaravimo pareiškimo iki šiol nesiimta jokių konkrečių veiksmų „Apple“ taikomiems apribojimams, neleidžiantiems programėlių kūrėjams laisvai bendrauti su savo naudotojais, pašalinti;

13. palankiai vertina tai, kad pradėtas oficialus tyrimas dėl galimų įmonės „Microsoft“ antikonkurencinių veiksmų, susijusių su programėlės „Teams“ naudojimu; ragina Komisiją atidžiai įvertinti įmonės „Microsoft“ vienašališkai susijusioms įmonėms siūlomas nuolaidas, siekiant užtikrinti, kad būtų sprendžiamos esamų vartotojų problemos ir sąveikumo bei kainodaros klausimai;

14. primygtinai ragina užtikrinti veiksmingas teisių gynimo priemones, kurioms reikalingas geresnis vykdymo užtikrinimo institucijų veiklos koordinavimas ir tolesnis dialogas su trečiosiomis šalimis; primena, kad dėl įmonių, kurios paskirtos prieigos valdytojais, jau buvo priimta ankstesnių antimonopolinių sprendimų, tačiau jie nepadėjo veiksmingai pakeisti šių įmonių elgesio; apgailestauja dėl Komisijos nenoro spręsti dominavimo rinkoje problemos struktūrinio atskyrimo būdu;

Konkurencijos politika skaitmeniniame amžiuje

15. palankiai vertina tai, kad pagal Skaitmeninių rinkų aktą paskirti šeši prieigos valdytojai 22 pagrindinėms platformų paslaugoms, taip pat kad pagal jį vykdomi keturi rinkos tyrimai;

16. palankiai vertina „Apple“ „iMessage“ rinkos tyrimą, siekiant įvertinti jos, kaip sąsajos, vaidmenį; atkreipia dėmesį į tai, kad į visus „iOS“ prietaisus (juos naudoja daugiau kaip 144 mln. naudotojų) automatiškai įdiegiama sistema „iMessage“; pabrėžia išmaniųjų telefonų, kaip esminio asmeninio ir profesinio įrankio, svarbą; pabrėžia, kad šiandienos rinkoje dominuoja dvi operacinės sistemos, kuriose naudojamos nesąveikios pranešimų mainų paslaugos, o tai riboja naudotojų ir įmonių galimybes laisvai pereiti iš vienos ekosistemos į kitą;

17. apgailestauja dėl to, kad debesijos paslaugų teikėjai nėra įtraukti į prieigos valdytojų sąrašą, nepaisant to, kad šią į žalingą antikonkurencinę praktiką dėmesį atkreipė nacionalinės konkurencijos institucijos; pabrėžia, kad Europos debesijos rinkoje dominuoja keli labai dideli subjektai; ragina Komisiją užtikrinti, kad siekiant atkurti sąžiningą ir vienodą konkurenciją Europos debesijos rinkoje į sąrašą turi būti įtrauktos visos reikalavimus atitinkančios paslaugos;

18. ragina Komisiją pagal Skaitmeninių rinkų aktą atsižvelgti į naujus bendrojo dirbtinio intelekto prieigos valdytojus;

19. pabrėžia, kad reikia užtikrinti veiksmingai derinti konkurencijos teisės aktus ir Skaitmeninių rinkų aktą; ragina Komisiją užtikrinti pakankamus išteklius ir sinergiją ir vengti esamų struktūrų ir priemonių dubliavimosi ar pasikartojimo;

20. atkreipia dėmesį į būsimus ES junglumo poreikius infrastruktūros ir investicijų aspektais; ragina sukurti tokią politikos sistemą, pagal kurią dideli duomenų srauto

generatoriai sąžiningai prisidėtų prie tinkamo telekomunikacijų tinklų finansavimo, nedarant poveikio tinklo neutralumui;

Parlamento dalyvavimas

21. pabrėžia, kad Parlamentas turėtų atlikti aktyvų vaidmenį formuojant konkurencijos politiką ir aktyviau dalyvauti darbo grupių ir ekspertų grupių veikloje;

°

° °

22. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių parlamentams bei konkurencijos institucijoms.